

ni; Josip Šarinič na 6 mesecev ječe, Stjepan Galogaž oproščen. — Branitelji so vložili proti obsodbi priziv. Jukič pa je klical: „Čuvaj je kriv, njega ima zadeti kazen. Smrt izdajalec!“ Obtoženci so nato v dvorani zapeli: „Lepa naša domovina!“ Gospe so na obsojence metale cvetlice.

Strašen potres je divjal dne 10. avgusta v Turčiji, posebno ob Dardanelah in Marmara-morju. Potres se je ponavljal še tudi naslednje dni. Uničenih je 15 mest in več sto vasi in trgov. Kakor trdijo novejša poročila, je ubitih okrog 1000 oseb, ranjenih pa nad 3000. V sled prevrženih svetilk je nastalo mnogo požarov. Zemlja se je na več krajih odprla, pojavili so se iz razpoklin petrolejni vrelci. V Carigradu je porušeni mnogo mošej (mohamedanskih cerkev), usahnilo je vsled potresa tudi mnogo studencev. Prebivalstvo je brez vode. Ljudstvo prebiva na prostem. Potresni sunki se še vedno ponavljajo.

Velika nesreča v rudniku na Nemškem.

V Bohumu na Porenškem v Nemčiji, kjer se nahajajo zelo veliki rudniki, se je v četrtek, dne 8. avgusta dopoldne, dogodila velika nesreča. V rovu „Lothringen“ so se vneli plini, nastal je v rovu požar, na to pa strašen razpok, vsled česar se je velik del rova porušil. Ob času nesreče je delalo v rovu več sto rudarjev. Večinoma vse rudarje je zasulo, obžgalo in zadušilo. Po najnovejših poročilih je mrtvih 140 rudarjev, težko ranjenih so izvlekli iz rova 23 oseb.

Ko se je zgodila nesreča, se je stresla zemlja več kilometrov na okrog. Takoj se je začelo z rešilnimi deli, ki pa so bila silno težavna, ker je v rovu, kjer se je zgodila nesreča, in tudi sosednjih rovih divjal požar. Le z velikim naporom se je posrečilo pogasiti pod zemljo divjajoči ogenj.

Pred rudnikom so se odigravali strašni prizori. Ljudi je bila skrb in žalost radi negotovosti svojcev, ki so odšli v podzemeljske rove. — Srce pretresujoči so bili prizori na obupano tarnajoče žene, na jokajoče matere in na groze in strahu jokajoče otroke. Med žrtvami nesreče je bilo nič manj kot 82 oženjenih in znaša število osirotelih otrok okroglo 200.

Trupla, ki so se spravila iz rogov, je bilo večinoma težko spoznati. Bila so popolnoma sežgana in razmesarjena, tako, da jih je bilo strahota pogledati.

Iz lege trupel ponesrečencev se je dalo sklepati, da so se morali v rovu, kjer je nastal razpok, odigravati grozni prizori. Pri izhodu so se rudarji najbrže silno borili, kdo da pride prej na prosto. Pri enemu izmed mrtvih rudarjev so našli šop las, ki jih je držal v rokah in katere je v obupnem boju izruval svojemu tovarišu. Rešilo se je 40 rudarjev.

Pretrsljivi prizori so se vršili, ko so izpremenili shrambo za gasilno orožje v mrtvašnico in ko so na njej izobesili črno zastavo. 50 trupel, ki so jih le s težavo očistili od saja in premogovega prahu, so položili v rmenne kovinaste krste in jih po vrsti postavili v začasno mrtvašnico. V kolikor so mogli dognati imena mrtvecev, so nabili imena ponesrečencev na krste. Ko so sorodnike žrtev spuščali v posameznih skupinah v mrtvašnico, so se dogodili v srce segajoči prizori in le z velikim trudom in pregovarjanjem so jih mogli pripraviti, da so zapustili krste. Tudi nemški cesar se je pripeljal na kraj nesreče in tolažil zapuščene.

Med rudarji v ponesrečenem rovu se je nahajalo 50 Avstrijev, od teh je našlo smrt 40, ostali se nahajajo težko ranjeni v bolnišnici. V bohumskem rudniku delajo tudi Slovenci.

Se je li ponesrečil tudi kdo izmed naših. Še ne vemo. Pri nesreči dne 15. julija 1908 v istem rudniku je našel nepričakovano smrt Slovenec Jožef Bogatin iz Zreče pri Konjicah.

Pogreb žrtev nesreče se je vršil v ponedeljek. Spreveda se je udeležilo okrog 100.000 oseb, Nemškega cesarja je zastopal pri pogrebu princ Henrik. Katoliške cerkvene odredbe je izvršil škof iz Paderborna, dr. Schulte. Rakve so djali na pokopališču v dva velika skupna groba; eden je bil za delavce-katolice, drugi za protestante. Pretresljiv jok zapuščenih sorodnikov in otrok se je razlegal po mirodvoru, ko so zagreblili rakve. Od vseh strani Nemčije pošiljajo darove za rodbine ponesrečenih rudarjev.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna:

- 18. nedelja: 12. pobink, Joahim.
- 19. ponedeljek: Ludovik Tol, škof; Julij.
- 20. torek: Bernard, op.; Stefan, k.
- 21. sredo: Ivana Fr., vd.; Adolf, s.
- 22. četrtek: Timotej, muč.; Hipolit.
- 23. petek: Filip sp.; Bogovolja.
- 24. sobota: Jernej, sp.; Ptolomej, šk.

Duhovniške vesti. Premilostljivi knezoškof je imenoval g. provincijala kapucinov, o. Donata Zupančič v Celju, za konzistorialnega svetovaleca, in č. g. gvardijana celjskih kapucinov, o. Ladislava Hazemali, za duhovnega svetovaleca.

Slomškova obletnica na solah. Deželni šolski svet kranjski je naznanil vsem šolskim vodstvom, da je dan 24. septembra kot obletnica smrti nepozabnega škofa Slomškega pouka prost dan, ako pritrjuje temu krajni šolski sveti. Kaj pa na Štajerskem?

V St. Iju! Danes, na Veliko Gospojnico, dne 15. avgusta popoldne priredi Slovenska dijaška zveza

v St. Iju v Slovenskih goricah v Slovenskem Domu in tamošnjih slovenskih gostilnah Slomškovo slavnost. Pohitimo danes popoldne k naši mladini! Ne pustimo jo samo! Slavnostni govor ima mladi doktor A. Ogrizek.

Nova slovenska stranka. Mladim liberalcem samim se gabi pred sedanjostjo liberalno stranko. Zato so si pretekli teden ustapovali v Ljubljani novo stranko, ki so jo krstili za narodno-socialno stranko. Njihovo glasilo bo „Dan“. Tudi med štajerskimi mladimi liberalci ima nova stranka veliko pristašev, ker so pametnejši mladini z neumnim celjskim vodstvom že dolgo skrajno nezadovoljni. Med starimi in mladimi liberalci se vsled tega upora bijejo v ljubljanskih časopisih ostri boji. Med liberalci vlada sedaj poleg neumnosti še velika zmešnjava. Uvidijo, da delajo krivo politiko, in sedaj iščejo novih potov, po katerih bi potegnili zavozeno stranko iz blata. Mlajše miši zapuščajo pravočasno staro, potapljaajo se ladjo.

Kmete in viničarje javno psujejo liberalci v svojih časopisih za nestalne in pokvarjene ljudi, kakor smo v zadnji številki na uvodnem mestu z dobesedno objavo dokazali. Liberalcem je bila ta objava zelo neljuba, ker so morali od lastnih pristašev slišati mnogo očitkov, da liberalni časnikarji tako neprevidno izdajajo tajne misli svoje stranke. Odkod pa mi to izvemo? Iz poročil novih naročnikov, ki so z ozirom na taka nezaslišana psovavanja kmečkega in delavskega stanu obrnili hrbet liberalni stranki.

Liberalcem. Iz celjske okolice smo dobili sledeče vrstice: Sedaj torej vemo kmetje in delavci, kaj smo. „Nestalni ljudje in pokvarjeni elementi.“ Tako stalni seveda nismo kot različni Kukovci, Spindlerji, Lesničarji, ki kot študentje jedo iz duhovniškega korita, potem pa so najhujši nasprotniki našega duhovništva. Tudi tako nedolžni ne moremo biti, kakor se sliši o nekaterih odličnih liberalcih v celjskih vrstah. Pokvarjeni smo in nestalni! Vendar pa smo dobri, da pri občinskih volitvah gremo z liberalci skupaj in pomagamo liberalcem na častna mesta. Oh vsakih volitvah nas obletavajo celjski liberalci ter se nam dobrikajo, nam nestalnim in pokvarjenim elementom. Toda, naj še pridejo kedaj k nam, pa se bomo drugače pogledali. Zahtevamo od naših voditeljev, da ne sklepa jo z našimi sovražniki, liberalci in nemškutarji, ki imajo v mirnih časih le psovke in preziranje za nas, nobenih kompromisov. Mi hočemo iti svoja pota! — Okoliški kmet, po liberalnem govoru nestalen in pokvarjen človek.

Strašen čin našega poslanca! V „Narodnem Listu“, ki ga izdajajo in plačujejo celjski liberalci, da bi ž njim vjeli kaj kmetov na svojo stran, prinašajo iz Ponikve ob južni železnici strašno vest, da je prišel k poslancu Vrečkotu nenapovedan inženir iz Dunaja radi ponkovskega vodovoda ter ga našel, da je bil v gatah in ves črn, ker je ravno mlatil. „Nar. List“ očetovsko opominja poslanca Vrečkota, da bi se moral zavedati tudi svojih drugih dolžnosti, ne samo kmečkih. Kajpada, nadutemu liberalcu postaja v Celju kar slabo, če samo pomisli, kako je kmet pri svojem delu večkrat ves črn in zaprašen. Liberalnemu frakarju se kar vzgraža, da bi moral s takim človekom govoriti. Pametni ljudje sodimo drugače. Vsako pošteno delo časti človeka in tudi liberalni advokatje v Celju naj Boga hvalijo, da imamo še od težkega dela zaprašene in črne kmete, kajti hudo bi predlo tudi njim, ako bi ne bilo med nami več tega pridnega in delavnega stanu. Kmetje, vsepovsodi boj liberalni stranki in njenemu časopisju!

Soc. demokratje so res — brezverci. Dunajski socialni demokratje, ki so duševni voditelji tudi slovenskih rdečkarjev, so začeli delovati med katoličani za odpad od vere. Silno jih boje evharistični shodi. Te dni so imeli na Dunaju posvetovanje, kako bi v dneh pred evharističnim shodom dovedli kar največ ljudi v brezverstvo. Rdečkarski agitator Bernhart je podal na tem shodu sledečo izjavo, ki jasno kaže, kako daleč je zašla socialna demokracija: „Ali ni“ — tako je rekel Bernhart — „socialna demokracija najbližja brezverstvu? Ali ni dolžnost socialnih demokratov, da postanejo po naukih in načelih stranke brezverci? V tem smislu hočemo nastopati povsod in delati javno za brezverstvo.“ — To izpoved voditelja rdečkarjev si hočemo dobro zapomniti, posebno tedaj, ko se bodo v Posavju zopet delali pobožne kristjane, kakor pri zadnjih volitvah v državni zbor.

Narodna stranka bo dne 6. oktobra v Celju preštela svoje vrste. Gospodje, ki se količkaj razumejo na „bilance“, pravijo, da bo bilanca Narodne stranke skrajno neugodna.

Liberalci za vinski davek. Kakšni prijatelji našega ljudstva, posebno naših vinorejcev, so liberalci, nam spričuje dejstvo, da se liberalci na Kranjskem, to so očetje naših ubogih štajerskih liberalcev, izrekajo zadnji čas za vinski davek. Glasilo liberalnih gostilničarjev, „Gostilničarski Glasnik“, se v svoji letošnji 14. številki z dne 29. julija izreka za uvedbo splošnega davka na vino. Tako so liberalci zopet enkrat pokazali v pravi luči svojo ljubezen do kmetovinorejca. In ob volitvah si upajo ti ljudje se hliniti za prijatelje ljudstva! Hinavci! Na rame naših davkoplačevalcev bi še radi navalili nova bremena, nove davke! Ljudstvo slovensko! Ob volitvah pomoli liberalnemu agitatorju pod nos njih željo po novem vinskem davku!

Minister Trnka si je dne 6. avgusta ogledal na Završnici na Kranjskem deželne osrednje električne naprave. Navzoč je bil kranjski deželni glavar dr. Ivan Susteršič in več drugih odličnih mož. Minister se je zelo pohvalno izrazil o vseh, res naprednih delih kranjske dežele. Pri skupnem obedu se je zahvalil

ministru dr. Susteršič. Minister Trnka je v češkem jeziku povdarjal, da imajo danes le narodi, ki so se gospodarsko osamosvojili, možnost opoja in da je prepričan, da se bo to Slovincem, ki se morajo težko boriti za svoj obstoj, potom gospodarskega dela posrečilo. Veseli ga, da zavzema slovenska dežela v tem oziru vodilno mesto in služi za vzgled vsem drugim avstrijskim kronovinam. Prepričan je, da uspehi ne bo izostal. Najpristranejšje je čestital kranjski deželi, da ima v dr. Susteršiču tako žilavega deželnega glavarja.

Poostritev varnostnih odredb pri straženju skladišč za smodnik. Ker je bilo napadenih več skladišč smodnika v Avstro-Ogrski, je postrila vojna uprava določila za straže pri skladiščih smodnika. Puške morajo straže namesto z eno nabiti s petimi patroni. Straže zakličejo le enkrat „Stoj!“ (dozdej dvakrat), in če se na klic ne odgovori, morajo takoj streljati.

Za vojaške novince. Vojni minister Auffenberg je določil glede nabornikov sledeče: Za vojake nesposobni so samo oni mladeniči, ki so ali na obe oči slepi, ali gluhonemi, ali niso pri zdravi pameti. Za vojno službo pa je sposoben vsak drugi. Na napake kot so: nepravilna glava, ena noga krajša kot druga, jecljanje, gluha eno uho, ali če si je kdo zlomil kost, pa se mu je zacelila, ako mu manjka en prst itd., se od sedaj naprej ne bodo nič več ozirali.

Tretji 10mesečni tečaj na deželni kmetijski šoli v St. Jurju ob južni železnici se bo končal z javnim izpitom, ki se začne dne 22. t. m. ob 11. uri dopoldne. Otvoril se bo s petjem, pozdravom in letnim poročilom ravnatelja. Nato bodo izpraševali pomožni in stalni učitelji iz raznih pomožnih, utemeljevalnih in strokovnih predmetov. Končno se bodo razdelila spričevala; po nagovorih se bo sklenil izpit s cesarsko pesmijo. Ta izpit naj pokaže javnosti uspehe tega tečaja, naj pa tudi nudi navzočim gostom, kmetovalcem, kaj zanimivega v obče. Udeležba gostov bo pokazala zanimanje za ta najneposrednejši potrebam spodnještajerskega kmetijstva služeči zavod. Vabljeni so torej ne samo roditelji učencev, temveč vsakdo, ki se zanima za to, posebno pa vsi pospeševalci zavoda.

Čebelarstva razstava od 15. do 19. septembra t. l. v Celju. Za razstavo se kaže živahno zanimanje. Tudi glede dobre paše v planinskih in hribovskih hribovih prihajajo ugodna poročila. Upanje je torej, da bo medu obilo na razstavi, kar je seveda potrebno in glavna stvar. Kdor še ni prijavil svojih predmetov, naj to takoj danes še stori, menda še ni prepozno. Začetkom prihodnjega meseca se prične z odpošiljanjem razstavnih predmetov. Vsaki pošiljatelj se pridene natančen seznamek vseh predmetov, uvrščenih po skupinah; ravno tak seznamek se istočasno pošlje po pošti razstavnemu odboru. Naredita se torej dva enaka seznamka. Prostor za razstavljene predmete bo do 1/2 kvadr. metra na mizi in do 1 kvadr. meter na tleh brezplačen; kdor zahteva pa več prostora, plača od 1 kvadr. metra na mizi s pripadajočim delom stene 5 kron. — Med je dovoljen razstaviti le udom Slovenskega čebelarstva društva za Spodnje Štajersko, vse druge predmete pa vsakemu brez izjeme. Zato naj udje Čebelarstva društva, kadar naznanjajo med za razstavo, prigrasnici priložijo legitimacijo, to je oni zeleni listek, ki so ga dobili s prigrasnico vred. Legitimacijo razstavnih odbor potem vrne, ko vsakemu vpošlje vstopnico. Steklenice za med se naj naročijo pri Fr. Strupi, trgovina s steklom, v Celju. Zeleti je namreč, da bi imeli vsi razstavljalci enake steklenice, ker to na opazovalce kaj ugodno vpliva. Steklenice so po 1/2 in 1 kg vsebine; sicer se pa lahko zahteva najprej cenik. Tudi naročilo steklenic se pridene legitimacija, ker člani imajo ugodnejše cene. Zraven steklenic se naj naročijo tudi „etikete“, to so listki, ki se prilepijo na steklenice in na koje se zapiše ime razstavjalca, kakovost medu, letnica itd. Podružnice naj naročujejo steklenice skupno, da si prihranijo stroške; v tem slučaju seveda priložijo le eno legitimacijo. Priporoča se, da ne samo pošljemo predmete na razstavo, temveč se iste tudi osebno udeležimo. Torej dne 18. septembra v velikem številu v Celju: Na svidenje! Za razstavnih odbor: Iv. Jurančič.

Današnji številki je priložen letak o Tomaževih žlindri.

Sneg. Po več krajih Tirolske in Švice je zapadel v zadnjih dneh pretičenega tedna debel sneg. Na najvišjih gorah je novi sneg celo en meter visok.

Za Slomškovo proslavo. Opozorjamo vsa naša društva in organizacije, da dobe vse podrobnosti za Slomškovo proslavo lahko v pisarni Slov. Straže v Ljubljani. Na razpolgo so govori, deklamacije, prizori in tudi nova slavnostna kantata Foersterja, ki je eden najlepših slovenskih moških zborov. Kjerkoli imate moški zbor, naučite se te slovenske bojne pesmi, ki se lahko rabi tudi pri vsaki drugi priliki. Cena partituri je 2 K. Slov. Straža je poslala na svoje podružnice in nekatera druga društva okrožnice. K tem okrožnicam še priporočamo, naj bi zbori imeli na vsaj redno tudi lepi Vodopijčev mešani zbor „Slovenski Straži“. Cena posameznim glasovom je 20 vin. ter se dobe pri Slov. Straži. — Ravnokar je izšel za Slomškovo proslavo tudi prekrasen dramatični prizor „Veseli god“, ki je ves prepleten z globokimi nauki Slomškovi in je biser v literaturi narodno verske vzgoje ljudstva. Vsako večje društvo naj bi si naročilo ta prizor, se ga dobro naučilo in predstavljalo! Prizor je pripraven za vsak oder, tudi za oder na prostem. V prizoru nastopajo Blaže, Nečca, oče, mati, učitelj, duhovnik, tujec in zbor (narod). Prizor z posamznimi tiskanimi vlogami za vseh sedem nastopajočih oseb velja skupno 2 K 80 vin., torej pride za vsako nastopajočo osebo samo 40 vin., mnogo ceneje kot bi se pa vloge prepisovale. — Naročila na Slovensko Stražo.

Mariborski okraj.

m Maribor. Radi slavnosti novega dravskega mostu stja se pred dnevi na Glavnem trgu hudo sporek